

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 15C/113/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7107216474
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2018:7107216474.60

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobkyne: I., bytom v S., zastúpenej Mgr. Ing. Petrom Holéczym, advokátom so sídlom v Košiciach, Vojenská 5, proti žalovanému: Y., bytom v S., zastúpenému JUDr. Veronikou Kitovou, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov

rozhodol:

Súd vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne **p r i k á z u j e** záhradu nachádzajúcu sa v katastrálnom území E., obec S., okres S., zapísanú na LV č. XXXXX.

Žalobkyňa **j e p o v i n n á** vyplatiť žalovanému sumu 9 505,- Eur do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyni sumu 1 000,- Eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť za vyporiadanie BSM súdny poplatok vo výške 617,- Eur na účet Okresného súdu Košice I do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť trovy štátu vo výške 659,85 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo vzťahu k žalobkyni štátu nárok na náhradu trov štátu **n e p r i z n á v a**.

Stranám sporu nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 16. 7. 2007 domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov s tým, že manželstvo so žalovaným bolo uzavreté dňa 28. 4. 1989 a rozvedené právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 24C/54/2002 zo dňa 26. 4. 2004, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16. 7. 2004. Žalobkyňa žiadala, aby súd do jej výlučného vlastníctva prikázal záhradu v katastrálnom území E., ktorú nadobudli spoločne so žalovaným počas trvania manželstva a trovy konania.

2. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 30. 4. 2008 žiadal, aby súd prikázal nehnuteľnosť - záhradu, nadobudnutú počas trvania manželstva, do jeho osobného vlastníctva a uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielu celkovo sumu 106 411,- Sk.

3. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 2. 12. 2014 č.k. 15C/113/2007-991 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že nehnuteľnosť - záhradu o výmere 789 m², parcelné č. XXX/X, katastrálne územie E., obec S., okres S., zapísanú na LV č. XXXXX Správy katastra Košice prikázal

do podielového spoluvlastníctva žalobkyne v podiele 1/2 a žalovaného v podiele 1/2. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňu na vyrovnanie jej podielu sumu 41 386,- Eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 29. 9. 2016 č.k. 6Co/59/2015-1122 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa bodu 57 uznesenia, súd prvej inštancie v zmysle zákonných ustanovení upravujúcich BSM nepostupoval. Zahrnul do masy BSM finančné prostriedky podľa stavu k 28. 12. 2001, 28. 5. 1999, bez akéhokoľvek odôvodnenia sumu 458,27 Eur zo životnej poisťky, nevysporiadal sa správne so zostatkom jednotlivých pôžičiek strán sporu. Podľa odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, nakoľko strany sporu v podaných odvolaniach namietali jednak právne posúdenie vyporiadania, ako aj nesprávne zistený skutkový stav, odvolací súd pristúpil k vyhodnoteniu vyporiadania BSM podľa jednotlivých položiek tvoriacich rozsah BSM. (bod 58). Žalovaný v odvolaní nesúhlasil s príkazom záhrady parc. č. XXX/X vedenej na LV č. XXXXX, k.ú. E. do podielového spoluvlastníctva strán sporu. Argumentoval, že nemá k predmetnej nehnuteľnosti prístup, a práve naopak, žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou susednej nehnuteľnosti - pozemku ako aj podielovou spoluvlastníčkou prístupovej cesty k pozemku. Poukázal aj na to, že žalobkyňa bola rozhodnutím okresného súdu určená za výlučnú užívateľku predmetnej nehnuteľnosti - záhrady, ktorá je predmetom vyporiadania. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu odvolací súd dospel k záveru, že táto odvolacia námietka žalovaného je dôvodná. (bod 59). Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, do ktorého patrí aj nehnuteľnosť, môže byť podľa okolností konkrétneho prípadu (okrem iného so zreteľom na vyjadrenia strán sporu) výnimočne vyporiadané aj tým spôsobom, že súd prikáže nehnuteľnosť do podielového spoluvlastníctva. (bod 60). Okresný súd však okolnosti tohto konkrétneho prípadu nezohľadnil pri svojom rozhodnutí. Vychádzal iba zo zistenia a záverečných návrhov strán sporu, že žiadna zo strán nemá záujem na čas po rozvode manželstva o príkazanie nehnuteľnosti - záhrady do výlučného vlastníctva. (bod 61). Odvolací súd však dospel k záveru, že takýto spôsob vyporiadania nehnuteľnosti nezodpovedá jej účelnému využitiu. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou susednej nehnuteľnosti, ako aj prístupovej cesty k spornej nehnuteľnosti, ktorá je jediným prístupom k nehnuteľnosti. Žalovaný na rozdiel od žalobkyne nemá k predmetnej nehnuteľnosti zabezpečený priamy prístup. Za účelom jeho zabezpečenia by bolo potrebné uzatvorenie zmlúv so (spolu)vlastníkmi okolitých pozemkov, okrem iného aj (možno) so žalobkyňou. Z uvedeného dôvodu sa preto tento spôsob javí ako neúčelný. (bod 62). Odvolací súd (zároveň) dáva do pozornosti súdu prvej inštancie aj rozhodnutie okresného súdu, ktoré tvorí obsah súdneho spisu (čl. 1045). V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 13C/17/2011 to bola práve žalobkyňa, ktorá sa žalobným návrhom domáhala určenia spôsobu hospodárenia so spoločnou vecou ako aj nariadenia predbežného opatrenia voči žalovanému, a to tak, že žiadala, aby bola výlučne ona oprávnená užívať predmetnú nehnuteľnosť. Rozsudkom zo dňa 27. 8. 2012 č.k. 13C/17/2011-91 okresný súd jej žalobe vyhovel (rozsudok nadobudol právoplatnosť vo veci samej dňa 2. 10. 2012), z čoho vyplýva, že žalobkyňa počnúc 3. 10. 2012 predmetnú nehnuteľnosť výlučne užíva. Okresný súd však na túto skutočnosť pri svojom rozhodnutí o vyporiadaní BSM, neprihliadol. Z uvedeného dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že táto odvolacia námietka žalovaného je dôvodná. (bod 63). Odvolacia námietka žalobkyne ohľadne nesprávneho právneho posúdenia ohľadne ceny investícií do prístavby je dôvodná. (bod 64). Žalobkyňa nesúhlasila s rozdelením hodnoty investícií zistenej znaleckým dokazovaním medzi 4 osoby (otec žalovaného, brat žalovaného a strany sporu). Tvrdila, že otec žalovaného nepreukázal, že investoval do prístavby takú sumu, ktorá by zodpovedala súdom vyčíslenej hodnote. Rovnako tvrdila, že rodičia žalovaného nemali dostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu domu a nemali v úmysle vybudovať ešte aj prístavbu k domu. Zároveň poukázala na to, že aj brat žalovaného nepreukázal, že práve on priamo sa podieľal na financovaní prístavby tým, že uhrádzal pôžičky poskytnuté stranám sporu. (bod 65). Žalovaný nesúhlasil so záverom znaleckého dokazovania ohľadne ustálenej hodnoty investícií, a tvrdil, že realizované investície neboli v takej hodnote, nakoľko časť prác realizovali svojpomocne a bolo použité menšie množstvo materiálu, než vyčísliť znalec. (bod 66). Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie čo sa týka vložených investícií do predmetnej stavby - prístavby k rodinnému domu, nevyhodnotil v zmysle ustanovenia § 132 O.s.p., a to každý dôkaz jednotlivo a následne v ich vzájomnej súvislosti, pričom nezohľadnil ani celý predmet vyporiadania BSM, pričom súd nie je viazaný návrhmi strán sporu a preto vec predčasne a nesprávne právne posúdil. (bod 67). Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia vychádzajúc z výpovede otca žalovaného uviedol, že po uzavretí manželstva strán sporu on spoločne s manželkou vkladali do domu spoločne všetky svoje finančné prostriedky, ktoré získali dedením z USA vo výške okolo 200.000,- Sk, z predaja vinice a tiež z predaja domu po matke. Keď žalobkyňa prišla do domu bývať, všetky práce na dome boli dokončené. Všetky finančné prostriedky,

ktoré mal s manželkou, investoval aj do prístavby domu. (bod 69). V tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné a rozporuplné. Nie je zrejmé, na základe čoho súd prvej inštancie mal za preukázanú výšku investovaných finančných prostriedkov zo strany otca, nakoľko táto skutočnosť v konaní nebola preukázaná, ba ani zisťovaná. Jednoduché konštatovanie, že boli zdedené finančné prostriedky z USA vo výške 200.000,- Kčs, na preukázanie tejto skutočnosti, nie je postačujúce. Rovnako sa v súdnom spise nenachádzajú dôkazy o tom, aký príjem bol z predaja vinice a predaja domu po matke. (bod 70). Rovnako nebolo dostatočným spôsobom preukázané, či vyššie uvedené finančné prostriedky otec žalovaného investoval do domu (starého domu) alebo aj do prístavby, tak ako to konštatoval okresný súd. Otázne zostáva, čo bolo myslené otcom žalovaného, ak tvrdil, že všetky práce boli dokončené, keď žalobkyňa prišla bývať do domu, lebo z doposiaľ vykonaného dokazovania sa javí, že práce na prístavbe boli vykonávané po uzavretí manželstva strán sporu. Nie je teda zrejmé, aká suma z finančných prostriedkov otca žalovaného bola investovaná do jeho starého domu, a aká do prístavby. Rovnako nie je zrejmé, ako dospel okresný súd k záveru, že práve hodnota zodpovedajúca 1 investícií ustálenej znalcom, zodpovedá hodnote finančných prostriedkov investovaných otcom žalovaného. (bod 71). Z odôvodnenia rozsudku sa nedá zistiť, ako sa okresný súd vypořiadal s tvrdením žalovaného ohľadne investícií jeho brata do domu, či suma ním investovaná (ak bude preukázaná) bola použitá na investície do domu (staršej časti) alebo do prístavby. Rozhodnutie okresného súdu v tomto smere zostalo neodôvodnené. (bod 72). Rovnako z dôvodov rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa súd prvej inštancie vypořiadal s tvrdením žalobkyne o tom, že jej boli darované finančné prostriedky od otca, a ona ich následne použila ako investíciu do prístavby. (bod 73). Pri aplikácii ustanovenia § 150 veta druhá OZ, odvolací súd poukazuje na uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 17/2016 zo 14. 1. 2016 a sp. zn. II. ÚS 347/09 z 13. 10. 2009, čo sa týka posudzovania vložených investícií zo spoločného majetku na ostatný majetok a naopak, vychádzajúc z tej skutočnosti, že znenie ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka bolo prijaté s účinnosťou k 1. 4. 1964, t.j. v čase statickej ekonomiky, kedy sa princípy slobodného trhu a trhovej ekonomiky neuplatňovali a nemohli ovplyvniť zhodnocovanie nehnuteľností. Preto je treba ustanovenie § 150 OZ na účely vypořiadania BSM a nahradenia toho, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na ostatný majetok jedného z manželov a naopak, interpretovať vo svetle ekonomickej reality dneška a zohľadniť, ako sa majetok vzhľadom na financie vynaložené naň z BSM zhodnotili (na trhu) alebo naopak, znehodnotili. (bod 74). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na dobovú judikatúru (R 42/72 a R 111/98 spolu s mnohými ďalšími dostupnými na www.justice.gov.sk za účelom hľadania zjednocujúceho riešenia v kontexte správneho výkladu ustanovenia § 150 veta druhá OZ, už v čase trhovej ekonomiky). (bod 75). Pri zisťovaní ceny nehnuteľnosti, ktorá tvorí predmet BSM, treba vychádzať z jej všeobecnej ceny určenej v závislosti od situácie na trhu s nehnuteľnosťami v danom mieste a čase, ku ktorému sa BSM vypořiadava t.j. zo stavu nehnuteľnosti ku dňu zániku BSM, ale podľa ceny ku dňu vypořiadania /rozhodovania/ súdu. (bod 77). S poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax pri zisťovaní ceny nehnuteľností, mal súd obdobným spôsobom postupovať aj pri ustálení hodnoty investícií do domu (prístavby). (bod 78). Investíciu možno chápať ako hodnotu, o ktorú sa individuálny majetok jedného z manželov v dôsledku spoločnej investície ku dňu vypořiadania zvýšil. Takýto prírastok je v skutočnosti tým, čo ku dňu vypořiadania bolo na majetok vynaložené. (bod 79). Úlohou súdu prvej inštancie bude preto po vrátení veci v prvom rade zistiť, akú sumu preukázateľným spôsobom investoval do nehnuteľnosti otec žalovaného, a brat žalovaného, a určiť pomer investície otca žalovaného, brata žalovaného a strán sporu k celku. Potom okresný súd ustáli hodnotu investícií tak, že zistí hodnotu nehnuteľnosti s investíciou (ku dňu vypořiadania BSM) a hodnotu bez investície. Rozdiel medzi týmito hodnotami rozdelí pomerom zisteným vyššie a sumu pripadajúcu na strany sporu zahrnie do vypořiadania, nakoľko takýmto spôsobom zistená hodnota investície, bude zodpovedať tomu, čo zo spoločného vynaložili na výlučný majetok žalovaného (otca žalovaného a jeho brata). (bod 80). V prípade, že žalobkyňa preukáže, že sa na zhodnotení nehnuteľnosti podieľala aj vlastnými finančnými prostriedkami (dar od jej otca), rozdiel medzi hodnotami (hodnota nehnuteľnosti s investíciou ku dňu vypořiadania BSM a hodnotu bez investície) poníži o takto tvrdenú a hlavne preukázanú sumu. (bod 81). Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný dňa 18. 2. 1999 uzatvoril poisťovnú zmluvu s Prvou česko - slovenskou poisťovňou a.s. Košice, predmetom ktorej bolo životné poistenie žalovaného. Okresný súd do vypořiadania zahrnul sumu 458,- Eur, o ktorej žalobkyňa tvrdila, že ju uhradila na životnú poisťku žalovaného počas trvania manželstva. Jej úhradu preukazovala výpismi z účtu. (bod 83). Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že suma 458,- Eur je predmetom vyspořiadania BSM. Pokiaľ ide o jednotlivé platby poisťného platené za trvania manželstva zo spoločného majetku na osobné poistenie jedného z manželov, tieto platby pri vypořiadaní nemožno posudzovať ako náklady vynaložené na osobný majetok manžela (R 42/1972). (bod 84). Pre zistenie toho, aká suma je predmetom vyspořiadania, je rozhodný dátum zániku manželstva a teda aj BSM,

t.j. 16. 7. 2004. (bod 85). Je potrebné preto skúmať, aký bol stav poisťky v čase zániku manželstva, či a aké nároky z poisťky vyplynuli, prípadne aké odbytné by bolo k tomuto dňu poisťovňou vyplatené a na tieto nároky potom pri vyporiadaní prihliadať ako na iné pohľadávky. Bez povšimnutia nemožno ponechať ani listinný dôkaz predložený žalovaným v odvolacom konaní, svedčiaci o tom, že došlo k zániku poistenia k 18. 4. 2012, pričom konečný stav finančného plnenia z poisťnej zmluvy predstavoval sumu 0,- Eur (čl. 1043). (bod 86). Strany sporu za trvania manželstva uzatvorili dňa 11. 12. 1990 so Slovenskou štátnou sporiteľňou Zmluvu o pôžičke (čl. 64), predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 1.659,69 Eur (50.000,- Kčs) na zariadenie bytu. Dňa 11. 12. 1990 uzatvorili strany sporu so Slovenskou štátnou sporiteľňou Zmluvu o pôžičke a obmedzení prevodu nehnuteľnosti (čl. 89), predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 3.319,39 Eur (100.000,- Kčs) na prístavbu rodinného domu. Dňa 01. 11. 1991 uzatvorili strany sporu so Slovenskou štátnou sporiteľňou Zmluvu o pôžičke a obmedzení prevodu nehnuteľnosti (čl. 60), predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 3.319,39 Eur (100.000,- Kčs) na prístavbu rodinného domu. (bod 87). Ohľadne úhrad jednotlivých pôžičiek strany sporu predložili výpisy z účtu. Tvrdenia o spôsobe úhrady jednotlivých pôžičiek však boli protichodné. Žalobkyňa tvrdila, že pôžičky na prístavbu uhrádzala výlučne ona v rozsahu 61,5 %, z mladomanželskej pôžičky uhradila sama aj s úrokmi 1.870,47 Eur, pričom všetky domáce spotrebiče zostali u žalovaného. Žalovaný tvrdil, že pôžičky na prístavbu uhrádzali spoločne s bratom, ktorý sa podieľal 50 %, otcom (50 %) a strany sporu ako manželia uhrádzali tiež 50 %. (bod 88). Okresný súd do vyporiadania zahrnul sumu 1.660,- Eur (správne má byť suma 1.659,69 Eur - poznámka odvolacieho súdu) titulom mladomanželskej pôžičky, sumu 3.319,39 Eur titulom pôžičky zo dňa 11. 12. 1990 a sumu 3.319,39 Eur titulom pôžičky zo dňa 01. 11. 1991, spolu suma na pôžičkách na prístavbu 6.639,- Eur. (bod 89). S týmto spôsobom vyporiadania sa odvolací súd nestotožňuje a z uvedeného dôvodu sú aj v tomto smere odvolacie námietky strán sporu dôvodné. (bod 90). Rovnako ako v prípade životného poistenia žalovaného, aj v prípade pôžičiek je pre vyporiadanie rozhodujúci stav jednotlivých pôžičiek ku dňu zániku manželstva t.j. 16. 7. 2004. (bod 91). Vykonaným dokazovaním z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že po zániku manželstva žalovaný zaplatil titulom mladomanželskej pôžičky 29 splátok po 350,- Sk, t. j. sumu 388,70 Eur (11.710,- Sk). Úlohou súdu prvej inštancie bude preto zistiť, či skutočne po zániku manželstva žalovaný na mladomanželskú pôžičku uhradil uvedenú sumu. Ak bude toto tvrdenie preukázané, predmetom vyporiadania zostane táto suma, ktorú žalovaný po zániku manželstva vynaložil zo svojho na spoločnú pôžičku strán sporu, nadobudnutú počas trvania manželstva. (bod 92). Čo sa týka oboch pôžičiek na prístavbu rodinného domu, z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, aký bol zostatok pôžičiek ku dňu zániku manželstva. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto zistiť, aký bol zostatok na oboch pôžičkách ku dňu zániku manželstva. Je potrebné však vziať zreteľ na to, že predmetom neuhradenej sumy pôžičky nebude iba suma pozostávajúca z neuhradených jednotlivých splátok, ale suma, ktorá zahŕňa všetko to, čo je potrebné na predmetnú pôžičku uhradiť do jej vysporiadania. Až takto zistená a ustálená suma môže byť predmetom vysporiadania. (bod 93). V prípade, že niektorá zo strán po zániku manželstva uhradila na tú ktorú pôžičku na prístavbu domu určitú sumu, je potrebné zohľadniť tieto platby tak, ako keby túto sumu vynaložila zo svojho vlastného na spoločný majetok. Je pritom potrebné vziať zreteľ aj na prípadné platby iných osôb na tieto pôžičky po zániku manželstva strán sporu a v odôvodnení sa dôsledne vysporiadať s tým, či možno takéto platby považovať za platby strany sporu t.j. bývalých manželov na im poskytnutú pôžičku alebo sa jedná o platby tretej osoby na cudziu pôžičku. (bod 94). Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že za trvania manželstva žalovaný dňa 28. 12. 2001 uzavrel Zmluvu o tichom spoločenstve so spoločnosťou HORIZONT SLOVAKIA, a.s. (čl. 449), na základe ktorej ako tichý spoločník investoval sumu 4.248,82 Eur (128.000,- Sk). Dňa 28. 5. 1999 uzavrel žalovaný Zmluvu o tichom spoločenstve so spoločnosťou B.M.G. INVEST spol. s r.o. (čl. 448), na základe ktorej ako tichý spoločník investoval sumu 3.319,39 Eur (100.000,- Sk). (bod 95). Okresný súd do vyporiadania zahrnul sumu 4.249,- Eur a sumu 3.319,- Eur, teda sumy, ktoré žalovaný pôvodne investoval do uvedených spoločností zo spoločných prostriedkov. S týmto spôsobom vyporiadania sa odvolací súd nestotožňuje, z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. (bod 95). Ako bolo vyššie uvedené, aj v tomto prípade platí, že pre vyporiadanie týchto investícií je rozhodujúci stav jednotlivých investícií ku dňu zániku manželstva t.j. 16. 7.2004. Okresný súd však v tomto smere nepostupoval dôsledne, nezisťoval, aký je stav týchto investícií ku dňu zániku manželstva. (bod 97). Všeobecne známou skutočnosťou je, že Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 4K/18/02-41 zo dňa 28. 5. 2002 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka HORIZONT SLOVAKIA, a.s. a ustanovil správcu konkurznej podstaty JUDr. Vladimíra Bajtoša, advokáta. Zároveň Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 5K/12/02-125 zo dňa 3. 9. 2002 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka B.M.G. INVEST s.r.o. a ustanovil správcu konkurznej podstaty JUDr. Františka Hadušovského, advokáta. (bod 98). Z výpisu z obchodného registra verejne prístupného na stránke Ministerstva spravodlivosti SR nevyplýva,

že by bolo konkurzné konanie v jednom alebo druhom prípade ukončené. (bod 99). Úlohou súdu prvej inštancie bude preto zistiť, aký bol stav konkurzných konaní ku dňu zániku manželstva, či bola pohľadávka žalovaného prihlásená do obidvoch konkurzných konaní a v akom rozsahu bola ku dňu zániku manželstva uspokojená. (bod 100). Ak k uspokojeniu veriteľa (žalovaného) z konkurznej podstaty došlo po zániku manželstva, takto zistená suma bude predmetom vyporiadania strán sporu. Ak doposiaľ nedošlo k rozvrhu výťažku z konkurznej podstaty tej ktorej spoločnosti, úlohou okresného súdu bude zistiť, prípadne aké uspokojenie by bolo ku dňu vyporiadania BSM žalovanému vyplatené z konkurznej podstaty a na tieto nároky potom pri vyporiadaní prihliadať ako na iné pohľadávky. (bod 101). Čo sa týka ustálenia hodnoty podniku STROJTAS, s.r.o. a Y. žalobkyňa namietala výšku ohodnotenia ustálenú na základe znaleckého dokazovania. K správnosti záverov znaleckého dokazovania odvolací súd konštatuje, že znalec je súdom ustanovená osoba, ktorá na základe svojich odborných znalostí je poverená vypracovaním znaleckého posudku. Znalec zodpovedá za obsah znaleckého posudku ako aj za to, že znalecký posudok bude vyhotovený v súlade s príslušnými právnymi predpismi. (bod 102). Z uvedeného dôvodu, ak sa žalobkyňa domnieva, že opakovaným znaleckým dokazovaním ohľadne uvedených položiek by sa v konaní dospelo k iným záverom ohľadne ohodnotenia podnikov, nič nebráni žalobkyňu, aby nechala vypracovať nový znalecký posudok. Civilný sporový poriadok účinný od 1. 7. 2016 v ustanovení § 209 CSP umožňuje stranám sporu, aby svoje tvrdenia preukázali aj prostredníctvom súkromného znaleckého posudku. Súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd. Ak je súdu predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. (bod 103).

5. Žalobkyňa v písomnom podaní doručenom súdu dňa 26. 9. 2018 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného vyplatiť jej sumu 50 238,- Eur. Žiadala, aby súd pri určení všeobecnej hodnoty záhrady vychádzal zo záverov znaleckého posudku H. a teda zo sumy 87 328,- Eur, keďže súdny znalec na pojednávaní uviedol, že v riadku pod poradovým č. 65 znížil položku zo 43 ton na 0,086 ton a poradové č. 66 znížil zo sumy 23 258,27 Eur na sumu 4,- Eur, teda celkovo odpočítal aj s DPH sumu - 27 672,58 Eur. Žalobkyňa znížila zaokrúhlený údaj o sumu 27 672,- Eur (115 000,- Eur - 27 672,- Eur = 87 328,- Eur). Čo sa týka podielu na prestavbe pôvodného domu, odstúpila v tomto podaní od nároku na podiel na tejto investícii s tým, že ju financovali rodičia žalovaného.

6. Uplatnila si 50 %-ný podiel na hodnote nehnuteľnosti - prístavby, ktorú manželvia nadobudli kolaudáciou dňa 9. 2. 1998 počas trvania manželstva. Žalobkyňa spochybnila dôkazy o finančných prostriedkoch žalovaného, dedičstvo z Ameriky, dedičstvo po matke Q. poprela neexistujúce investície do prístavby brata B. a spochybnila výpis zo Sociálnej poisťovne, ktorú predložil žalovaný, podľa ktorého brat B. bol od 1. 1. 1994 až po 17. 7. 2000 viac nezamestnaný ako zamestnaný. Musel otcovi splácať veľa peňazí, otec ho celé roky živil a ona prestala splácať hypotéku až ku koncu rozvodového súdu, ktorý trval dva roky. Otec žalovaného ešte v písomnom vyjadrení zo dňa 7. 2. 2011 uviedol, že bol vlastníkom pôvodného domu spoločne s manželkou, tento dom užívali s manželkou a dvoma synmi od roku 1962. Už v roku 1982 rozpracovali a zabezpečili kompletnú projekčnú dokumentáciu prístavby, v dôsledku krátkej choroby a náhlejšej smrti manželky Q. dňa 7. 3. 1984 sa stavba nerealizovala. Po úmrtí manželky sa majetok rozdelil na pôvodný majetok s 50 %-nou účasťou, 50 % bolo zahrnutých do dedičského konania ako manželvia s deťmi. V zmysle dedičského konania sa rozhodlo, že majetkovú časť manželky dedili svedok F. na polovicu a synovia Y.. Ďalším dedičstvom získal podiel po svokre Z. po odpredaji rodinného domu so záhradou v E. a vínnej pivnice s vinohradom vo B. ako aj dedičstvo po tete manželky v USA. Všetky tieto finančné čiastky v sume vtedajších cca 170 000,- Kč sa rozhodol investovať do prístavby rodinného domu koncom roku 1988 s čím chcel zabezpečiť bývanie pre svojich dvoch synov. Medzitým v roku 1986 bol dvakrát operovaný na chrbticu s trištvrtročným liečebným pobytom v nemocnici a na základe vážnosti tohto zákroku od 1. 1. 1987 sa stal invalidným dôchodcom. V dôsledku viacnásobného zvýšenia stavebných cien a stavebného materiálu po revolúcii v roku 1989 bolo potrebné vybrať dve stavebné pôžičky, na ktorých sa už ani on ani mladší syn B. nemohli podieľať, mladší syn B. mal pred základnou vojenskou službou. Úver bol poskytnutý synovi Y. s manželkou, na splácaní sa po celé obdobie podieľal syn B. 50 %-ným podielom. Podľa žalobkyne, všetky stavebné úpravy na pôvodnom dome financoval výlučne zo svojich našetrených peňazí. Rozhodnutím zo dňa 15. 10. 1984 sp. zn. D 939/89 Štátne notárstvo Košice - mesto rozhodlo dňa 15. 10. 1984 v dedičskej veci po poručiťelke Q. tak, že vyporiadava dedičstvo, ktoré tvoria 1/ polovica nehnuteľnosti rodinného domu na E. v hodnote 73 348,15 Kčs, 2/ suma 3 275,- Kčs ako pohľadávka poručiťelky vyplývajúca z rozhodnutia podľa § 34 ods. 1 Notárskeho poriadku o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, 3/ nehnuteľnosť

zapísaná vo vložke č. XXX katastrálne územie E. ako parcela č. XX/X - dom č. XX o výmere 2660 m² na meno poručiťky v hodnote 18 922,- Kčs, 4/ nehnuteľnosť zapísaná v katastrálnom území B. podľa znaleckého posudku v hodnote 292,- Kčs, ktorú nadobúdajú: F., manžel, nadobúda nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, katastrálne územie S. nehnuteľnosť zapísanú v katastrálnom území B. a pohľadávku vo výške 3 275,- Kčs, žalovaný Y., syn a maloletý B., syn nadobudli nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX, katastrálne územie S., nehnuteľnosť v katastrálnom území E. po 1/8 v pomere k celku s tým, že manželovi poručiťky F. vyplatia po 1 964,50 Kčs.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 2. 8. 2018 uviedol, že investície boli vytvorené zo stavebnej pôžičky v sume 200 000,- Sk, ktorú ako manželia mali počas manželstva a že táto pôžička nebola splatená počas manželstva až po skončení manželstva a že žalobkynin legitímny nárok je iba časť z hodnoty z tejto pôžičky. Počas manželstva splatili spolu so žalobkyňou spolu 51 294,- Sk. Zostatok pôžičky vyše 150 000,- Sk splácal žalovaný už sám po rozvode. Tak ako aj počas manželstva, tak aj po rozvode túto pôžičku splácal žalovaný spolu s bratom. Spolu s prístavbou sa robila rekonštrukcia celého domu. Na celú rekonštrukciu domu boli použité prostriedky spolu vo výške 349 049,- Sk a sú rozpísané v znaleckom posudku IK. na str. 32 znaleckého posudku č. 16/2017.

8. Súd doplnil dokazovanie vypočítaním strán sporu, svedkov, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

9. Manželstvo strán sporu uzavreté dňa 28. 4. 1989 bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 26. 4. 2004 č.k. 24C/54/2002-96, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16. 7. 2004. K vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov dohodou nedošlo, preto vyporiadal BSM súd na návrh žalobkyne.

10. Z listu vlastníctva č. XXXXX, katastrálne územie E., obec S., okres S. a zhodnej výpovede strán sporu súd zistil, že za trvania manželstva strany sporu nadobudli zo spoločných prostriedkov záhradu o výmere 789 m² na parcele č. XXX/X v hodnote 30 500,- Eur. Zo súhlasných výpovedí strán sporu súd zistil, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí suma 4 650,- Eur, ako všeobecná hodnota firmy Strojtas s.r.o. (podnik), ktorá bola v priebehu konania stanovená znaleckým posudkom súdneho znalca Audit s.r.o., Košice č. 2/2014 ku dňu zániku manželstva dňa 16. 7. 2004. Do masy BSM patrí zhodnotenie vstupných investícií použitých na rekonštrukciu rodinného domu na LV č. XXXX, kat. územie W. vo vlastníctve žalovaného vo výške 5 919,- Eur, životné poistenie žalovaného od B.M.G. INVEST s.r.o. vo výške 120,- Eur.

11. Ku dňu zániku manželstva 16. 7. 2004 nebola pohľadávka žalovaného voči spoločnosti Horizont Slovakia a.s., ktorá je v konkurznom konaní, vyplatená.

12. Hnuteľné veci uvedené v návrhu na začatie konania strany sporu zhodne ustálili tak, že ich nežiadali vyporiadať, preto ich súd do masy BSM nezahrnul.

13. Iné aktíva ani pasíva patriace do BSM neboli stranami sporu preukázané.

14. Súd právne posúdil vec nasledovne:

15. Podľa § 391 ods. 2, 3 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

16. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, v konaní o vyporiadanie niektorých z účastníkov tvrdí, že niektoré veci do vyporiadania nepatria, musí toto tvrdenie preukázať hodnoverným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje účastníka, ktorý tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do vyporiadania nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce za trvania manželstva účastníkov patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a treba ich vyporiadať. Rovnako tak dôkazné bremeno zaťažuje toho účastníka, ktorý tvrdí, že na spoločný majetok sa vynaložilo niečo z jeho oddeleného majetku.

17. Podľa § 144 Občianskeho zákonníka veci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhrádzajú aj náklady vynaložené na veci alebo spojené s ich užívaním a udržiavaním.

18. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov, v ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov, inak je právny úkon neplatný.

19. Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

20. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

21. Podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

22. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí.

23. Ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, má kogentnú povahu, to znamená, že súd sa nemôže od tejto úpravy odchyliť. Pri vyporiadaní je preto každý z manželov povinný nahradiť, čo zo spoločného bolo vynaložené na jeho osobný majetok. Posudzovanie výšky podielu manžela podľa toho, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie majetku získaného za trvania manželstva, sa v súdnom konaní uplatňuje výnimočne, a to spravidla v tých prípadoch, keď jeden z manželov za trvania manželstva buď vôbec nepracoval, najmä, keď sa vyhýbal práci, počínal si nezodpovedne voči rodine, nestaral sa o jej potreby, spôsobil škodu, ktorá musela byť za trvania manželstva uhradená a druhý manžel na jej spôsobení nemal žiadnu vinu alebo ak sa zistilo, že manžel sa o nadobudnutie spoločných vecí zaslúžil len v podstatne menšej miere.

24. Ak v konaní o vyporiadanie niektorý z účastníkov tvrdí, že niektoré veci do vyporiadania nepatria, musí toto tvrdenie preukázať hodnoverným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje účastníka, ktorý tvrdí, že konkrétna vec alebo právo do vyporiadania nepatrí. Inak platí zásada, že veci existujúce za trvania manželstva účastníkov patria do BSM a treba ich vyporiadať. Rovnako tak dôkazné bremeno zaťažuje toho účastníka, ktorý tvrdí, že na spoločný majetok sa vynaložilo niečo z jeho oddeleného majetku. Pri určení ceny veci na účely vyporiadania BSM treba vychádzať z ceny veci v čase vyporiadania, avšak z ich stavu v čase zániku BSM (uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 25Co/5/2007).

25. Podľa článku 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

26. Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

27. Navrhovanie dôkazov má priamu súvislosť s povinnosťou tvrdenia. Dôkaznú povinnosť môže strana sporu v konaní uplatniť od jeho samotného začiatku, pričom povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia strany sporu s tým, že nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou hrozbu takého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo dostatočne nespĺnila svoju dôkaznú povinnosť. Dôkazným bremenom pritom rozumieme zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V prípade dôkaznej

núdze sa neúspech pričíta tej strane sporu, na ktorej podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska práva.

28. Konanie o vyporiadanie BSM je konaním sporovým, pričom teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukázovania je ustanovenie § 132 CSP (predtým § 120 ods. 1 veta prvá OSP), podľa ktorého strany označia dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Uvedené ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách. Tá strana sporu, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany sporu nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu sporu nepriaznivé rozhodnutie. (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31. 7. 2018, sp. zn. 6Co/334/2017)

29. Žalobkyňa sa v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 13C/17/2011 žalobným návrhom domáhala určenia spôsobu hospodárenia so spoločnou vecou, ako aj nariadenia predbežného opatrenia voči žalovanému a žiadala, aby bola výlučne ona oprávnená užívať nehnuteľnosť - záhradu, patriacu do BSM. Rozsudkom zo dňa 27. 8. 2012 č.k. 13C/17/2011-91 súd jej žalobe vyhovel, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2. 10. 2012, z čoho vyplýva, že žalobkyňa počnúc dňom 3. 10. 2012 predmetnú nehnuteľnosť výlučne užíva. Posudzovanú nehnuteľnosť - záhradu súd prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne so zreteľom na vyslovený právny názor odvolacieho súdu v bode 63 citovaného uznesenia, že žalobkyňa počnúc dňom 3. 10. 2012 predmetnú nehnuteľnosť od 3. 10. 2012 výlučne užíva a iný spôsob vyporiadania sa javí ako neúčelný.

30. Podľa záverov súkromného znaleckého posudku (§ 209 CSP) H., súdneho znalca z odboru odhad hodnoty nehnuteľností, odhad hodnoty stavebných prác, ktorý predložil žalovaný, všeobecná hodnota záhrady je 17 500,- Eur (str. 32 znaleckého posudku) a všeobecná hodnota prípojky je 13 000,- Eur, ktorá je ohodnotená v prílohe znaleckého posudku č. 38 (strana č. 15 znaleckého posudku) ku dňu podania znaleckého posudku (rok 2017).

31. Záhrada má teda všeobecnú hodnotu spolu vo výške 30 500,- Eur, z ktorej súd vychádzal.

32. Pokiaľ žalobkyňa namietala nesprávnosť znaleckého posudku H., je tento argument nenáležitý. V súvislosti s uvedeným dôkazom súd v rovine vyhodnotenia znaleckého dokazovania poukazuje primerane a podporne na to, že podľa ustálenej súdnej praxe sa od iných dôkazných prostriedkov dôkaz znaleckým posudkom podaným písomne líši tým, že jeho hodnoteniu podľa § 191 CSP nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti, súd pritom hodnotí presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými prevedenými dôkazmi. Ide o špecifický a významný dôkaz, ktorý súd použije pri rozhodovacej činnosti založenej na riešení odbornej otázky. Znalec musí vychádzať z odborných znaleckých záverov a nielen zo skutočností, ktoré príslušná osoba vníma svojimi zmyslami. Znalec H. v prejednávanej veci musel vychádzať z odbornej verifikácie relevantných skutkových okolností, lebo v danom prípade bolo potrebné ustáliť všeobecnú hodnotu záhrady, všeobecnú hodnotu prípojky a určiť hodnotu investícií do prístavby rodinného domu. Po preskúmaní súkromného znaleckého posudku súd konštatuje, že znalec so zreteľom na svoje odborné znalosti a skúsenosti a zistené doplňujúce informácie prehľadným a logickým zdôvodnením vyložil svoje odborné závery a odklady, z ktorých pri zodpovedaní každej dielčej odbornej otázky postupoval. Súdny znalec H. na pojednávaní dňa 10. 4. 2018 zotrval na záveroch znaleckého posudku č. 16/2017. Pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal z vlastných šetrení a dôkazov, ktoré mu predložil žalovaný. Vyhotovil zameranie stavby a následne ocenil nehnuteľnosti cenami podľa systému Odis príslušného obdobia v zmysle použitej metodiky, ktorá je stanovená vo vyhláske č. 492/1994 Zb., použil program Hypo a následne vypracoval znalecký posudok. Súdny znalec stanovil hodnotu nehnuteľnosti v súlade so zaužívanou súdnou praxou, podľa ktorej sa vychádza zo stavu, ktorý je určený kvantitou a kvalitou v danom čase, avšak z ceny platných v dobe vyporiadania. Znalec svoje závery vysvetlil aj v konfrontácii na pojednávaní so súdnym znalcom H., ktorý vypracoval znalecký posudok na základe uznesenia súdu. H., ktorý vypracoval znalecký posudok na výšku investícií do prístavby rodinného domu, sa v konfrontácii so znalcom H. ospravedlnil súdu i stranám sporu, že jeho znalecký posudok vypracovaný v súdnom konaní nie je správny, lebo nesprávne ohodnotil niektoré položky, najmä čo sa týka množstva materiálu použitého na rekonštrukciu domu, keďže došlo k technickej chybe. Súkromný znalecký posudok H. bol vypracovaný v súlade s

platnou úpravou, znalec zdôvodnil výber vhodnej metodiky pre výpočet všeobecnej hodnoty a zohľadnil jednotlivé kritériá, ktoré majú vplyv na stanovenie všeobecnej ceny nehnuteľnosti. Ak závery znaleckého dokazovania, ktoré je potrebné vnímať komplexne, nekopírovali požiadavky žalobkyne určiť inú hodnotu nehnuteľnosti, nemožno ich z toho dôvodu hodnotiť ako nesprávne alebo nedostatočné. Súd predložený znalecký posudok H. považoval za esenciálny dôkazný prostriedok o všeobecnej cene nehnuteľnosti. V znaleckom posudku H. boli zohľadnené stavebné práce ako celok, napr. výkop kanálu hlbokého 1 meter a 20 cm, s dĺžkou 200 metrov, vybudovanie šachty a elektrických rozvádzačov a pod., čo sa prejavilo na hodnote záhrady.

33. Nebol dôvod, aby súd prikázal žalobkyňu dvojtretinovú hodnotu záhrady, tak ako to žiadala v písomnom podaní zo dňa 8. 11. 2017, lebo žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že sa pričínila závažnejším spôsobom o nadobudnutie záhrady a že má nárok na vyššiu hodnotu. V prejednávanej veci nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali, aby sa súd pri vyporiadaní odchyľil od zásady rovnosti podielov účastníkov na spoločnom majetku, preto súd vychádzal z ust. § 150 Občianskeho zákonníka, teda že podiely oboch manželov sú rovnaké. Investície rodičov žalobkyne vo výške 10 000,- Sk boli použité aj pre záhradu vo vlastníctve rodičov, ktorá susedí so záhradou strán sporu. Rodičia darovali túto sumu 10 000,- Sk obom manželom, čo potvrdila vo výpovedi na pojednávaní dňa 17. 5. 2018 svedkyňa Q. matka žalobkyne. Z jej výpovede vyplynulo, že na začiatku manželstva strany sporu kupovali záhradu a na to im rodičia žalobkyne požičali 24 000,- Sk. Počas manželstva splatili rodičom sumu 13 500,- Sk. Nesplatili im sumu 8 500,- Sk, ktorú sumu súd vyhodnotil ako dar rodičov obom stranám sporu, keďže strany sporu žili usporiadane ako manželia, investovali finančné prostriedky spoločne do záhrady, ktorá susedila so záhradou rodičov, kde sa taktiež investovali spoločné finančné prostriedky. preto tvrdenie svedkyne, že peniaze darovali len výlučne dcére súd vyhodnotil ako účelové, keďže vzťahy medzi manželmi sa po rozvoze manželstva narušili.

34. Žalobkyňa namietala hodnotu investícií do záhrady stanovenú znaleckým posudkom H. a žiadala, aby súd vychádzal z jej návrhu, t.j. 10,- Eur za m², a to v podaní zo dňa 8. 11. 2017. Svedok H., sused vedľajšej záhrady, uviedol, že za prípojku sa platila suma okolo 25 000,- Sk, keďže verejný elektrický rozvod a vodovodný rozvod sa pripájali na 4 časti. Boli tam teda štyria investori, ktorí túto sumu zaplatili s tým, že žalovaný platil a vybavoval všetko spoločne, aj za záhradu rodičov žalobkyne, ktorí majú záhradu vedľa, aj za záhradu strán sporu, čo vyplynulo z výpovede svedka a žalovaného.

35. Podľa záverov znaleckého posudku č. 2/2014 vypracovaného súdnym znalcom Košice Audit, s.r.o., Košice všeobecná hodnota podniku Strojtas, s.r.o., ktorého počas trvania manželstva bol žalovaný konateľom (od 26. 4. 1997) ku dňu vypracovania znaleckého posudku (r. 2014) predstavuje sumu 4 650,- Eur, čo nebolo medzi stranami sporu sporné.

36. Žalobkyňa a žalovaný vo výpovedi zhodne uviedli, že počas trvania manželstva postavili prístavbu k rodinnému domu vo vlastníctve žalovaného na E., zapísaného na LV č. XXXX, kat. územie W., v ktorej počas manželstva žili. Spolu s prístavbou rodinného domu sa robila rekonštrukcia celého domu, čo nebolo sporné. Na rekonštrukciu domu boli použité spoločné prostriedky strán sporu spolu vo výške 349 049,- Sk, ktoré sú opísané v znaleckom posudku H. na strane 32 znaleckého posudku. Otec žalovaného H. vypovedal, že rodinný dom zakúpil spoločne s manželkou a po uzavretí manželstva strán sporu, vkladali spoločne s manželkou všetky svoje finančné prostriedky, ktoré získali dedením z USA, vo výške okolo 200 000,- Sk a z predaja vinice a tiež z predaja domu po matke. Keď žalobkyňa prišla do domu bývať ako nevesta, všetky práce na dome už boli dokončené, lebo sa jednalo o starý dom zo 60-tych rokov a rekonštrukcia bola nevyhnutná. Všetky finančné prostriedky, keďže medzičasom manželka zomrela, investoval zo spoločných úspor, ktoré mal s manželkou, aj do prístavby domu. Svedok B., brat žalovaného, na pojednávaní dňa 17. 5. 2018 vypovedal, že rodičia chceli urobiť prístavbu k rodinnému domu už v roku 1979, potom však ich mama ochorela a v roku 1984 zomrela. V rámci prístavby vznikli dva celky s jedným vchodom, hore na poschodí býval žalobca so žalovanou, on býval dole s otcom, prístavba sa začala realizovať v roku 1990 a bolo nutné zobrať pôžičku. Časť mali našetronú rodičia, asi 150 000,- Sk a časť sa zobrala stavebná pôžička vo výške 200 000,- Sk, ktorú zobrali žalobkyňa a žalovaný s tým, že svedok sa podieľal 50 % splácaním na tejto pôžičke, a to tak že 500,- Sk dával žalobkyňu a neskôr žalovanému. Po ich rozvoze splácal sám 1 000,- Sk na účet Slovenskej sporiteľne a.s.. Zo zhodných výpovedí strán sporu súd zistil, že mali počas trvania manželstva pôžičku zo Slovenskej sporiteľne a.s. vo výške 200 000,- Sk, pôžičku splácali spoločne počas trvania manželstva a splatili ju vo výške 51 294,- Sk, čo preukázali výpismi u účtov. Pôžičku splácal po zániku manželstva žalovaný sám, čo

preukázal výpismi z účtov, žalovaný po rozvode manželstva splatil sumu 150 000,- Sk. Celá pôžička teda bola splácaná tak, že polovicu splácali strany sporu počas trvania manželstva a druhú polovicu splácal brat žalovaného B., tak, že každý mesiac dal peniaze k rukám strán sporu a tak splatil sumu 25 647,- Sk a strany sporu splatili sumu 25 647,- Sk. Tieto okolnosti vyplynuli z výpovede brata žalovaného B. otca žalovaného H. a rodinného priateľa P., keďže dvaja bratia mali byť do budúca spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, v ktorej bývali, preto sa logicky podieľali aj spoločne finančne na rekonštrukcii domu. Svedkovia boli súdom poučení o následkoch krivej výpovede podľa § 196 CSP, preto súd nemal dôvod im neveriť. Žalovaný v písomnom podaní doručenom súdu dňa 18. 9. 2008 predložil dôkazy - list adresovaný Ministerstvu spravodlivosti SR, ktorým preukazuje, že pre účely dedičského konania je poručníkom maloletého B. svedok F.. Maloletý B. a žalovaný dedili ako nástupcovia po matke žalovaného Q. a po jej sestre X. zomrelej v USA (list zo dňa 25. 2. 1985), list F. zo dňa 16. 5. 1985 Federálnemu ministerstvu zahraničných vecí, rozhodnutie o dedení po nebohej Q. sp. zn. D 939/84, podľa ktorého dedili tieto nehnuteľnosti po svojej matke, znalecký posudok o hodnote nehnuteľnosti v I., znalecký posudok o hodnote nehnuteľnosti v E., ktoré boli použité pre účely dedičského konania. Podľa záverov znaleckého posudku k nehnuteľnosti v katastrálnom území E., hodnota nehnuteľnosti predstavovala 75 469,06 Kčs. Žalovaný ďalej predložil potvrdenie Sociálnej poisťovne, a.s., resp. prehľad o tom, kedy bol zamestnaný jeho brat B. a potvrdenie, resp. prehľad, kedy bol brat na základnej vojenskej službe, teda 1. 11. 1992, 4. 8. 1993 bol prepustený, vzhľadom na námietky žalobkyne, že brata živil jeho otec. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne Košice zo dňa 22. 6. 2018 bol B. samostatne zárobkovo činnou osobou od 1. 6. 1991 do 29. 2. 1992 a zamestnancom v pracovnom pomere od 17. 6. 1992 do 10. 8. 1993, od 3. 10. 1994 do 12. 6. 1995, od 23. 6. 1997 do 15. 8. 1997, od 14. 8. 1997 do 22. 4. 1998, od 11. 5. 1998 do 31. 5. 1998, od 1. 6. 1998 do 6. 8. 1999, od 1. 4. 2000 do 30. 6. 2000, od 17. 7. 2000 do 31. 12. 2000, od 1. 1. 2001 do trvá. Výšku investícií do rodinného domu zo strany žalovaného, jeho rodičov a jeho brata mal súd preukázanú listinnými dôkazmi predloženými žalovaným podľa § 204 CSP. Žalobkyňa v tomto smere žiadne dôkazy súdu neponúkla. Súd preto vychádzal z dôkazov predložených žalovaným, o dôveryhodnosti ktorých nemal pochybnosti.

37. Vzhľadom na opakovane meniace sa tvrdenia a žalobné návrhy žalobkyne, čo patrí do BSM, akú hodnotu majú aktíva a pasíva patriace do BSM, nové návrhy na vyporiadanie BSM, v jej ústnych a písomných vyjadreniach, súd vyhodnotil tieto návrhy tak, že tvrdenia žalobkyne sú účelové v snahe vyhnúť sa negatívnym následkom, t.j. vyplateniu zákonného podielu na BSM žalovanému.

38. Strany sporu sa podieľali na celkových investíciách do rekonštrukcie domu sumou 25 647,- Sk. Ak teda 80 529,- Eur je 100 % vklad a spoločný vklad 25 647,- Sk je 7,35 %, tak do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí suma 5 919,- Eur, (t.j. 7,35 % zo sumy 80 529,- Eur).

39. Do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu patrí suma vo výške 5 919,- Eur, t.j. suma za splatenie pôžičky poskytnutej stranám sporu vo výške 200 000,- Sk počas trvania manželstva, výťažok z predaja firmy Strojtas, s.r.o. vo výške 4 650,- Eur (cena podniku), záhrada v hodnote 30 500,- Eur, výťažok z B.M.G. INVEST s.r.o. vo výške 120,- Eur, spolu hodnota vecí patriacich do BSM je vo výške 41 189,- Eur, podiel každej zo strán sporu je potom vo výške 20 595,- Eur.

40. Súd zdôrazňuje, že môže vyporiadať iba tie veci, hodnoty a investície, ktoré tvoria súčasť BSM, ktoré strany sporu urobia predmetom konania v rámci 3-ročnej lehoty od zániku ich BSM. Súd môže do vyporiadania zahrnúť len ten majetok, ktorý strany sporu výslovne učinili predmetom vyporiadania. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o vyporiadanie BSM môže súd vyporiadať len ten majetok, ktorý strany sporu navrhli k vyporiadaniu do 3 rokov od jeho zániku. Pokiaľ by bol súd posúdil sumu 30 000,- Sk, dar od otca žalobkyne, ako investíciu do cudzej veci, tento nárok zanikol po dvoch rokoch od investície, po právoplatnosti rozvodu manželstva (§ 100 Občianskeho zákonníka, § 107 Občianskeho zákonníka).

41. Sumu 30 000,- Sk, t.j. 1 000,- Eur - dar od otca žalobkyne, ktorá výška nebola medzi stranami sporu sporná, súd posúdil ako vnos žalobkyne do majetku žalovaného.

42. Súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyňi sumu 1 000,- Eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, lebo nepatrí do BSM.

43. Súd prikázal záhradu do výlučného vlastníctva žalobkyňi, preto je žalobkyňa povinná vyplatiť žalovanému zákonný podiel na BSM vo výške 9 505,- Eur (30 500,- Eur - 20 595,- Eur) do 90 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyňi bola poskytnutá dlhšia lehota 90 dní na plnenie za účelom zabezpečenia si peňažných prostriedkov.

44. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. O trovách konania strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal, lebo vyporiadanie BSM bolo v záujme oboch strán sporu.

47. Žalobkyňa bola uznesením súdu zo dňa 8. 4. 2008 č.k. 15C/113/2007-29 oslobodená od povinnosti platiť súdne poplatky.

48. Podľa § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení poplatníkom sú obe strany sporu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo jedna z nich podľa rozhodnutia súdu.

49. Podľa položky 6 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov z predmetu konania, ak sa konanie skončilo rozsudkom, 3 % a ak sa konanie skončilo súdnym zmiernom, 1 %, najmenej 66 eur, najviac 16 596,50 eura.

50. Súdna prax sa zhodla v závere, že predmetom konania sa rozumejú aktíva patriace do masy BSM. V posudzovanom spore je základom pre výpočet súdneho poplatku suma 41 189,- Eur, súdny poplatok je 3 % zo základu, teda 1 236,- Eur. Žalovaný je preto povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 1, t.j. 617,- Eur. Žalobkyňa bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov, preto jej súd povinnosť zaplatiť súdny poplatok neuložil.

51. Z finančných prostriedkov štátu bolo vyplatených na znalecké dokazovanie spolu 1 319,71 Eur (104,12 Eur /č.l. 145/ + 143,- Eur /č.l. 304/ + 564,02 Eur /č.l. 524/ + 227,06 Eur /č.l. 607/ + 3,64 Eur /č.l. 823/ + 234,27 Eur /č.l. 900/ + 13,28 Eur /č.l. 922/ + 14,38 Eur /č.l. 1004/ + 15,94 Eur /č.l. 1006/). Žalobkyňa bola oslobodená od platenia súdnych poplatkov a žalovaný je povinný zaplatiť polovicu trov štátu, t.j. 659,85 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.